

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓH. V. T. T. A. L:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Rákóczi szelleme.

— május 14.

A tajtékoz, búsan morajló márványtenger partján, valahol délen nagy csodák történtek egy illatos májusi éjszakán. Távolról, a Kárpátok ölelte szép Magyarországból friss híreket szállított a balzsamos déli fuvalom. Csodák történtek a hősök véréből gazdagon megszentelt földön. A fagyos, megcsöknyösödött tilalom vaslánczai lehulltak, a törvény szelid arcot ölt, a gyilkos szemü harag bocsánatadásra lágyul. Milliók hó imádsága testet ölt, százados mulasztások hibái, bűnei és ferdeségei méltó megoldást nyernek. A martirok kitagadott csontjai honi földbe térhetnek vissza. Ezt beszélik a szellők, melyek az Alföld homokbuczkáit söprik, lágyan megfodrozák a Tisza szőke hullámain s oda lenn délen illatot osztanak szét, a magyar akác illatát, a magyar erdők langyos, idegsimogató, álmokat lehellő illatát. A fehér, korhadat fakeresztek közt végig szalad a más országokból érkezett szellő. Fent az égen felhő rongyok szakadozott csipkezetete takarja félig-meddig a világot holdat. A partokon csonka törzsnek kibimbózott ágán fütyörész egy jó tarka madár.

A tenger felől a beláthatatlan vizek ragyogó, csillogó tükrén, mintha lépdélne egy óriás s lába alatt lesüppedne a víz. Zúgás, hatalmas morajlás, a tenger éjszakai lélegzetvétele az, ami bele szűrődik a néma sejtelmes csöndbe. Az órák lent álmodik a tenger mélyében. Megkötözve, de erősen és készen a kitörésre. Vagy a levegőben, mely délvirágok parfümétől terhes, vagy emlékezetünkben, a ielkünkben, hol életre kelti és mesebeli nagysággá változtatja a fantázia.

Ezen a rejtelmes, bűbajos éjszakán megtörténhetnek a csodák. De az idegen föld porladó halottai alig hisznek a csodákban. Kétszáz esztendő fakasztott gyepet a temetőn, kétszáz esztendő avarja, hulló levele borított szemfedőt álmódó, napba látó szemekre. Tavaszok vi-

rágóztak el, dusan, fényt szórva, virágot növelve és elmúltak anélkül, hogy az öröke egyforma, reménytelen reménységnél biztatóbbat, kedvezőbbet ígértek volna. — Nemzedékek kimultak, országok átalakultak, népek kiveszték, talán talán az a Magyarország sem a mienkféle, álmodik és kérdik a porló félistenek, amelynek nagy és felséges szabadságáért megnyitottuk vérrünk elzáró szelepét és kiontottuk az utolsó kis csöppig.

Sóhajtsunk búsan és lecsüggesztett fejjel a tengerparti sirok felé, mert átalakulások metamorfózisán ment át a kuruczok nemzete. Megváltoztak az idők, kieserélődtek, letörpültek, vagy ellaposultak az emberek benne. Az a megkülönböztető, életet növesztő faji jelleg, mely bátraká tette a fegyvereket, tüzet lehelte az elhatározások kohóiba s megérlelt nagy tetteket, hőshöz illő, mesébe való cselekvéseket, kopik, vagy el is kopott már, mint a sokat használt óraszerkezet. A teremtő nemzeti erő, mely a férfi erények egész babérrerdejét növelte hatalmasra, gyönyörűsége, harcmezőn, művészetben, politikában, irodalomban megroppant, összeesett, irredatlennek lett. Nincs szárnya, mely fölrepitené e gondolatok végtelensége felé és nincs célja, mely megjelölné a szivárványos csillag-utat, melyen a nem földi esemény felé közeledni kell. Vannak-e olyan érzalakjai a mai magyar közéletnek, amilyenek a kurucz király lobogóját erős marokba szoritották és egy étellel pecsételték meg esküjök, fogadalmuk szentségét, igazságát. Alljon elő a pitymalló század magyarja, kinek kebléből duzsabb lángkévekben csap ki a hon-szeretet lángja, mint ahogy az egy Bercsenyi nagy szívet egészen eltöltötte. A mai kor vézna, beteges altruizmusa felveheti-e a nemes versenyt Mikes hűség kitartásával, ki egy esztergályozó, tartomány és jövedelem nélküli fejedelm mellett koplal s dörzsölgeti a meggémberedett ujjait, mikor esős, ködös idők ereszkednek a Boszporus felől.

Nagy távolságok, szörnyű nagy perspektiva, mely a mai ember sápadt, ránczos homloka elé vetíti a daliás idők nemes, nagylelkű daliáit. Mások most a bűneink, fogyatkozásaink, eltűnök erényeink, egész hajdani mivoltát átgyuró formán ment keresztül haza- és emberszeretetünk. Nagy Rákóczi Ferencz, fenséges urunk és fejedelmünk közénk jösz fényes fejedelmi parádéval, ágyuk dübörögnek, örömtűzek lobognak föl, te mégsem találd föl azt a hont, melynek „recrudescent vulnere gentis hungaricae... s melyet te anyira szeretted, hogy átszenvedted érte a száműzetés keserves martyrumát, lehunytad szemed idegenben s már-már ott vetted szárnyaikra poraidat a mindent megsemmisítő szelek.

De az isteni gondviselés különös kegyelméből ha két hosszú századon át is, de elkészült az ut — hazafelé.

A mai kor gyermekei Rákóczi küldetését, száműzetése nagy fontosságát alig értik meg, annak fontos titkaiba aligha hatolnak bele. Az a történelem, melynek lapjaira Rákóczi karddal, vérrel, könnyel írta fel nevét, ma kezd homályosulni, érthetlenné lenni. Nagy dolgokra szóló elhivatások helyett apró érdekharcokat látunk. A hősi, büszke bátorság ma csak az ajkain él. Ki próbált még lemondani a közért, áldozni a közért, ehelyett czimekre, s itt-ott egy kis koncra les a nagyrabecsült honfi. Lobognak-e ma nagyot alkotó szenvedélyek? Ma csak idegeskedik, zsörtölődik az ember, nem egyébért, csak ha zavar áll be napi sablonos munkája rendjébe.

Talán így kellett átváltoznia a mai embernek, ne kutassuk most az átalakulás helyessége, vagy szerencsétlenségének magyarázatát. — Azonban ha valóra vált kétszázad forró kívánsága és honi föld kebelébe kerülnek a legnagyobb szabadsághős földi részei, ez az idegenből való átvándorlás ne legyen csak katonai parádé. Bontsák ki szárnyaikat a nemzeti érzések, mele-

Csipkefüggönyök tisztítását

kifogástalanul teljesíti

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő és vegytisztító intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-
utca 42-ik szám.

gitse fel a sziveket a nagyidők honszerelme. Ragadjon el a nagy hősök áldozatkészsége, hősi önfeláldozása. A mesékbe való tettek hassanak ránk a megihletés szent varázsával.

Ujhodják meg a honfi szív, emlékeztvén a szabadság bujdosó fejedelmére s legyen alkalmas a lélek arra, hogy megmunkálja a nagy Rákóczi szelleme. Ez a szellem tartotta össze eddig ezt a nemzetet. Ez lehelt a lelkekbe nagy elhatározásokat. Ha e kiveszendő szellem nem erősül, nagy arányokban, hiába bolygattuk meg nagy Rákóczi Ferencz csöndes álmait.

K. M.

Polgári becsületekre...

— május 14.

Ha jól utána számolnánk: ebben az országban van legalább százezer bizottság, Nagy bizottság, kis bizottság, főbizottság. Mind arravaló, hogy leplezze annak a csoportnak vagy testületnek a munkátlanságát és tétlenségét, amely a bizottságot kiküldötte. Százezer bizottság — egy sem tesz semmit: csak épen egy van, amelyik dolgozik, fáradhatatlanul, folytonosan, ernyedetlenül. Az az egy, amelyik most fog újra munkába: az adókető-bizottság. Ez nem tréfál, ez nem henyél, ez dolgozik: teljes erővel veti ki az adót, ha megszakad is belé — az adózó.

De erről most ne beszéljünk. Az adókető-bizottságot köti a törvény s amit e mellett a kincstári érdekképviselő tulkövetelése ellen az adózók védelmére tehet, rendszerint megteszi. — Hanem a törvény: erről érdemes egy-két szót ejtenünk.

Van nekünk néhány öreg politikai jelszavunk. A születésük vissza nyulik még az alkotmány helyreállításának az idejébe, amikor toldottak, foldottak, rossz osztrák törvényeket magyarra fordítottak, hogy ideig-óráig meg lehessen élni és kiadták a jelszót, hogy minden csak ideiglenes intézkedés, mert a teljes reform előkészületei már folyamatban vannak. Ilyen idült reform-ügy az adórendszerünk. Mai állapotában a legképtelenebb rendszertelenség és valóság-gal vérlázító igazságtalanság. Elveiben is, a gyakorlatában is. Toldott-foldott törvények, amelyek az állami költségvetés ingadozó szükségletei szerint születtek, nem az adóképességet és az egyenlő megélhetést, hanem a lehető legtöbb jövedelmet tartván szem előtt. És közel negyven éve állandó jelszó: az egyenes adórendszer reformja. Vagy tizenöt éve már kész miniszteri tervezetekről is hallunk, de a miniszterek jönnek, a miniszterek mennek és velük jönnek az új tervezetek és velük mennek a régi tervezetek...

Az adókető-bizottságok pedig működnek a régi kipróbált alapokon. Tudják, hogy a munkájuk törvényes lehet, de igazságos nagyon bajosan. Mert minden számítási alapjuk a levegőből szedett, ósdi és képtelen. De nem tudnak tenni ez ellen semmit. Kivetik az adót, mert ki muszáj vetni. S mert tudják, hogy a törvény szigorú betartása gyilkos igazságtalanság lenne, hát amennyire lehet, elnéznek egyet-mást. Ilyenformán aztán a kivetés sem nem törvényszerű, sem nem igazságos.

Ez pedig képtelen helyzet. És erkölcs-telen. Főközöje ennek, hogy félszázados rendszeres adózás után sem tud nálunk kifejlődni — ami más vagyoni kérdésben, istennek hála, rég megvan — a polgári becsület.

Az adózó polgártól vallomást kérnek: mennyi az ilyen, meg olyan adó után eső jövedelme, vagy keresete? Ezt a vallomást, polgári becsületére való hivatkozással, aláírásával erősíti meg. Vagy hisznek aztán neki vagy nem. Ha nem, hát utána kutat a fináncz, vagy pedig bizonyos törvényesen megszabott formák szerint megállapítja, hogy mennyi jövedelmének kell lenni az illető adózónak. Például abból mekkora lakást tart, meg hány cselédet. No hát, az így megállapított jövedelem: fikció. Azt megmondhatja ez a számadás, hogy mennyi jövedelem kell az adott életmódhoz, de hogy mennyi van, azt nem. Mert tudnivaló, hogy a hanyatló gazdasági viszonyaink mellett legtöbb középjövedelmű embert körülményei épen az adóketés alapjává tett külső életmódjában többre kényszerítettek annál, ami jövedelmeinek megfelelne. Ráadásul az adókulos olyan magas, hogy ha a valóságnak megfelelően alkalmaznák, elviselhetetlen lenne. Egyenesen arra van alapítva, hogy ne a valóságnak megfelelően alkalmazzák. Az adókető-bizottság kénytelen közepes jómódban élő családok embereket évi jövedelmét 200—600 koronának venni, hogy a tíz százalékos harmadosztályú kereseti adóval agyon ne kelljen ütni azok megélhetését, noha tudja, hogy 2000—4000 korona közt kell lenni, legalább ezek jövedelmének. Azonban tudja azt is, hogy ehhez az összeghez arányos a valótlán alapokon kirótt adó.

De ha a kető-bizottság kénytelen így naivságot tettetni és az igazságot megkerülni, csoda-e vajjon, ha az adózók, akik saját érdeküket védik, sokkal inkább kénytelenek erre? Csoda-e vajjon, ha az adózók vallomásaikban polgári becsületük pecsétje alatt valótlán adatokat nyújtanak?

Polgári becsületekre... A legnagyobb, amire jogállamban hivatkozni lehet, az nálunk ez semmi Nincs sulya sem annál, aki mondja, sem annál, akinek mondja. Egyik sem veszi komolyan.

Na csodálkozunk, hogy nálunk mindenfajta vagyonbiztoság teljes, csak épen az állam iránt való vagyoni ügyekben nem veszik komolyan az emberek az adott szót és az igazságot. Amíg a folyton ígért adó-reform el nem következik, addig örültség a polgári becsületre hivatkozás. Nincs joga arra hivatkozni sem az egyesnek, sem az államnak. Törvényt tartunk, hogy — ne tartsuk meg, sőt meg se tarthassuk. Becsületszót kérünk, de nem hiszünk neki. Becsületszót adunk, — de tudjuk, hogy nem veszik komolyan s mi sem vesszük komolyan. S ennek a komédiának — jogrend a neve.

Sz. Zs.

A légszeszgyár jelentése.

Debreczen, május 14.

Most jelent meg a város házikezelésében levő légszeszgyár jelentése, a múlt évi működéséről.

A jelentésből megtudjuk, hogy ez a vállalat a legszebb jövőnek néz elébe és dacára annak, hogy az utcai világítás fejlesztésére évenként nagy összegeket fordítanak, a múlt évi tiszta haszon mindemellett 96,245 kor. 42 fillér.

A jelentést, érdekességénél és fontos-

ságánál fogva egész terjedelmében itt adjuk:

Midőn a lefolyt 1903-ik év eredményéről beszámolunk, fel kell sorolnunk nemcsak az utolsó esztendőnek, hanem az egész három évi városi kezelésnek adatait, hogy az összehasonlítás által annál biztosabban ki lehessen számítani, hogy Debreczen városnak e vállalkozása milyen jövőnek nézhet elébe.

A vállalat tiszta jövedelme:

1901-ben . . . 56,289 kor. 17 fill.

1902-ben . . . 78,799 kor. 17 fill.

1903-ban . . . 96,245 kor. 42 fill

Mint az előző években szoktuk, úgy az idén is a legnagyobb szigorral állapítottuk meg leltárainkat és mérlegünket és minden kívánalmat bátran kielégítő leírásaink értékét. A vállalat könyvei teljesen rendben vannak, idegen felekkel szemben semminemű tartozása nincs, kétes követeléseit pedig — összesen 145 korona 54 fillért — mind a veszteség rovására irtuk.

A vállalat 1903-ik évi működése minden tekintetben igen élénk és eredményes volt; azt hisszük, hogy hasonló nagyságu légszeszgyárak közül igen kevés mutathat fel hasonló adatokat a fejlődés terén.

A gyár működésében nemcsak hogy visszaesés nem állott be, de a fejlődés fokozatosan nagyobb-nagyobb arányokat ölt és a gyártás műszaki oldala is nagy haladást mutat, amit különösen a desztilláció-nak kitűnő eredménye bizonyít. Ezek eredményezett azt, hogy a gáz előállítás ára egész 11 fillérré csökkent, ami az eddigi 13 filléres önköltségi árral szemben 6000 kor. megtakarítást eredményezett a házi pénztár javára. A légszesz állandóan kitűnő volt, mindig lényegesen felülmulta a szabályzat által megkívánt minőséget.

Az 1903-ik évben nagy mértékben hozzáálltunk a csőhálózat és utcavilágítás kiterjesztéséhez, új főóra és nyomás szabályozó felállítás után új fővezetékkel indultunk ki a gyárból. 6118 m. vezetékét raktunk le, 63 új utcái lámpát állítottunk fel, 16 olyan utcát láttunk el gázzal, ahol eddig semmi világítás nem volt. Építettünk továbbá egy munkás lakóházat. Összesen 52,738 kor. 50 fillért fektettünk ingatlanba és több mint 10,000 koronával gyarapítottuk raktári készleteinket és bérbe adott légszesz mérő óráink állományát. Kifizettünk takarékpénztári terheink törlesztésére 76,097 kor. 30 fillért és általában úgy igyekeztünk, hogy a bőkezűleg fogantatott javítások és pótlások által a gyár összes tartozékai inkább nyerjenek, mint veszítsenek értékükben.

Az elmúlt év eredményeinek felsorolása után kötelességünknek tartjuk bejelenteni a legközelebbi jövőben reákváló feladatokat. Első sorban a hálózat és az utcavilágításnak program szerinti továbbfejlesztését igyekeztünk befejezni. Az 1902. évi júliusi közgyűlés úgy határozott, hogy a város belterülete az 1906-ik év végéig látandó elgázvilágítással; mi reméljük, hogy ennek már ez év végéig eleget tehetünk.

Hogy a rohamosan emelkedő fogyasztást kielégíthessük, mind komolyabban kell azonban a kibővítés kérdésének végleges megoldására készülnünk, mert további ki-sebbszerű lépés már nem lehetséges.

Daczára ezen nagy költséget igénylő feladatnak, a vállalat elég erősnek látszik arra, hogy jövedelmének egy részét ezentul a városi házi pénztár segélyére is igénybe vehessük.

Az eddigiekből kifolyólag mintegy 100,000 koronára tehető a világítási vállalat

Olcso bevasárlási forrás **Glück Ede férfi-, női- és gyermek-czipő** áruháza

Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.

DEBRECZEN, Piac-utoza 22 szám alatt, — (kistemplommal szemben).

ezentul várható évi jövedelme. — Uj befektetésre 1903-ban kb. 60,000 koronát fordítottunk, ennyit számítottunk 1904-re is és ha a későbbi években a légszuszvezeték nem is fog már annyi pénzt igényelni, a fentebb említett kibővítési munkálatok folytán évi 60,000 koronára még szüksége lehet egy darabig a vállalatnak, kivált mert a szabályzat értelmében még fentlevő adósságunkat is ki akarjuk fizetni.

Ezek szerint 40,000 korona lenne az az összeg, amelyet egyelőre 1905-16-ig kezdve a világitási vállalat évenként a város házi pénztárába befizethetne. Ez által nemcsak az összes utcai és hivatali világitás esnek ingyenbe a városnak, hanem még 5-10,000 korona egyéb ezélokra is fentmarada. 4-5%-al szállítja ez le a pótdót.

A világitási bizottság a lefolyt évben is mindent elkövetett, hogy hivatalának megfelelően. Nemcsak számos alkalommal gyűjt össze a vállalat dolgának vagy a Tanács által adott megbízásoknak elintézésére céljából, hanem a tagok külön-külön is állandóan figyelemmel viseltek minden, a vállalatot érdeklő ügy iránt.

A bizottság az elmúlt évben is folytatta a tárgyalást a Helyi vasut részvénytársasággal a villamostelep létesítése érdekében. Igen beható és hitelt érdemlő számítások tettek, mert egyrészt mindenképp meg akartuk szerezni a villamos telep létesítése által a közlekedés javításának lehetőségét, másrészt nem lehetett könnyelmű szerződés által a városnak most jól jövedelmező vállalatát tönkre tenni. Megállapítottuk a végso határt ameddig egyenes károsodás nélkül elmehettünk, de a Helyi vasut igazgatósága a tárgyalást megszakította, pedig a későbbi események ajánlatunknak nagyon is méltányos voltát igazolták. Ugyanazon faktorok, kik keveselték az általunk kínált előnyöket, máshol sokkal szigorubb feltételeket is hajlandónak mutatkoznak elfogadni. Ide nem tartozó okok azok, melyek az 6 részükről a megegyezést gátolják és így egyelőre le kell tennünk a megoldásról.

Működésünkről az elmondottakban számot adván, az üzleti eredménynek 96,245 korona 42 fillérnek felosztására tisztelettel javasoljuk, hogy a szabályzat szerinti levonások — 8662 korona 08 fillér, — után 82,583 korona 34 fillér a rendes, 5000 korona pedig az értékesítkelési tartalékhoz esatoltassék. Egyszermind pedig javasoljuk, hogy pénzkészletünkben 60,000 korona a 300,000 koronás takarékpénztári kölcsön további törlesztésére fizetessék be, mi által tartozásunk 160,000 koronára csökken.

Körner Adolf,

tanácsnok, a világitási bizottság elnöke.

Debreczeni Jenő,

gépészmérnök, igazgató.

Kérelem

Hajdu vármegye bizottsági tagjaihoz.

Hajdu vármegye törvényhatóságának igen tisztelt bizottsági tagjai valamennyien megkapták már a folyó hó 16-án tartandó vármegyei közgyűlés meghívóját és tárgysorozatot. Ebből a tárgysorozathoz lát-hatták, hogy a hajduböszörményi, bosszút lihegő indítvány hire nem volt alaptalan. Hajduböszörmény városa egész komolyan indítványozza, hogy a levert oroszánt a vármegyei közgyűlés rugdalja meg: a legyőzött vasutasokat sujtsa kár-hoztató ítéletével. Hol ebben az

indítványban az emberszeretet? Hol a nagylelkűség? Az emberszeretet és a nagylelkűség azt követeli, hogy a legyőzöttet részvétünkkel és bocsánatunkkal ajándékozzuk meg. A bünt, ha van, büntetni kell! De törvényesen és emberségesen! Nem pedig törvénytelenül és em-bertelenül!

A vármegyei közgyűlés kár-hoztató ítéletére semmi szükség. És ha mégis — erőnek erejével — ítél-kezni akar valaki: akkor legyen az a valaki elfogulatlan és igazságos. Kárhóztassa keményen a kormányt is, amelynek a vasutasok sztrájkjának országos csapásában épen any-nyi része van, mint azoknak a meg-csufolt vasutasoknak!

Hajduböszörmény indítványa teljesen a „régí rendszer“ lelkétől lelkezzett gyönyörűséges magzat. Emberséges ember nem lesz a bá-bája.

Tisztelettel és szeretettel kérem azért Hajdu vármegye törvényhatóságának összes tagjait, nemcsak az ellenzékiet, hogy a vármegye közgyűlésén méltóztassanak megjelenni teljes számmal. Azt a szeretetlen és kislelkű indítványt csipjük nyakon egy akarral és tegyük ki a szürét a vármegye házából.

Ne tegyük vármegyénket csuffá ilyen indítvány elfogadásával.

Uraim! Az emberszeretetre és a nagylelkűségre appellálok. És bizonyosan tudom, hogy nem csalódom.

Mély tisztelettel

Jánosi Zoltán,

Hajdu vármegye törvényhatósági bizottságának tagja.

A cipésziparosoknak a

osizmadia termelő és árucarnok szak-csoporttal való tarsulása.

— május 14.

A cipész szakosztály választmánya tegnap délután 3 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tartott, amely ülésen élénk eszmecsere tárgyát képezte, hogy nem-e volna czélszerű, ha a cipész kisiparosság saját, jól felfogott érdekében ezen szövetkezettel társulna, abba beolvadna.

A tényállás ugyanis az, hogy a csizmadia szakcsoport megalakítása előtt éveken át tanácskoztak a cipészek, hogy miként lehetne cipész szövetkezetet létesíteni.

Az ipartestület a legnagyobb jóindulattal fogadta mozgalmukat. Megalkották az alapszabályokat is, azokat az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatósága is jóváhagyta, vagyis nem volt hátra semmi más, minthogy ezen szövetkezet működését meg kellett volna kezdeni. Ez azonban nehéz dolog volt. Az alakulásból, a tisztikar megválasztásából erősen személyi kérdést csináltak és emiatt dugába dől az egész vállalkozás.

De annál ügyesebbek voltak a csizmadia iparosok, akik nemcsak átértékelték a szövetkezés szükségességét, de maguk előtt látták mindazon előnyöket, amelyeket a kisiparosok — mint egyedek — megvalósítani nem képesek, de amelyeknek hasznait a szövetkezés folytán már most is élvezik, töm-

rültek, alapszabályait gyorsan elkészítették és működésüket már a mult év augusztus havában megkezdették.

Szomoruan nézik a cipészek a csizmadia iparosok vállalkozásának ezen sikerét, a kész, számmal látható eredmény sarkalja most már őket, hogy a multak mulasztásait helyre hozzák és e czélből igyekeznek minden alkalmat megragadni arra, hogy a csizmadia szakcsoporttal, amelyet szállításai által már az egész ország ismer, társuljon és a szállításokból a cipészipari cikkek előállítását maga részére biztosítsa s ezáltal a cipész-kisiparosok mai nyomorúságos helyzetén segítsen.

E czélből az összes cipésziparosokat e hó 30-án, délután 3 órára gyűlésre hívják össze az ipartestülethez, ahol ezen kérdés felett fognak tanácskozni, hogy vajjon szükséges-e az, hogy a cipészek mozgalmát indítsanak az ellen, hogy a csizmadia szakcsoport cipők elkészítésével ne foglalkozék avagy czélszerűbb lesz-e e helyett a szövetkezés által biztosított előnyök felhasználása céljából a csizmadia szakcsoporttal egyesülni s abba beolvadva a cipészipari cikkek elkészítését a cipészek részére biztosítani.

NAPI HIREK.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A ref. nagy és kistemplomban holnap konfirmációi urvacsoraszítás lesz. A nagytemplomban prédikál Szele György, agendázik Kecskeméthy M. Lajos tanár; a kistemplomban prédikál Uray Sándor, agendázik Biró Ferencz. Ujtemplomban K. Tóth Kálmán. Ispótyályban Dicsőfi József, csapókerti imaházban Kovács János. — A kath. templomban a következő sorrendben lesznek az istentiszteletek: Reggel 6 órakor misét mond Ruszka Zoltán. 7 órakor misézik Szabó, 8 órakor sz. mise a gimnáziumi ifjuság és elemi iskolák számára, mondja egyik kegyesrendi tanár. 9 órakor ünnepélyes nagy mise, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános, utána Pák Emil predikál. Háromnegyed 11-kor misézik Molnár Dezső Kálmán h. igazgató, melyen a Svetits-zárda növendékei vesznek részt. Fél 12-kor misét mond Nyári Ignác. D. u. félháromkor keresztény tanítás, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános. 3 órakor lytánia. 5 órakor a Szent József társulat hónapos ajtatossága. Fél 6-kor rózsafüzér. 6 órakor májusi ajtatosság. — Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **Jóteköny nőegylet — Református nőegylet.** A debreczeni jóteköny nőegylet a mult évben tartott közgyűlésen elhatározta, hogy a nőegylet címét megváltoztatja és ezután „Református nőegylet“ elnevezést ad a nőegyletnek. A közgyűlés ezen határozatát Várad Szabó Jánosné és Gál Józsefné megfellebbezték a miniszterhez. A miniszter nem döntött ez ügyben, hanem határozathozatalra a polgármestert hívta fel. A polgármester a közgyűlés határozatát hagyta jóvá. A felebbezők ebbe sem nyugodtak meg, felebbezték ellene. A polgármester a felebbezést visszautasította, mert elkésett. Ezen határozatba sem nyugodtak bele felebbezők, jogorvoslást kérnek a minisztertől, azt mondva, hogy ők nem késték el, mert nagypéntek ünnepnap lévén, nem lehetett ezt a napot számítani. (Nagypéntek nem vörös betűs nap, tehát nem számítható szünnapnak, így a polgármester álláspontja a helyes.) A polgármester a felebbezést a miniszterhez terjeszti fel.

Hartstein Kálmán a magy. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének

kerületi képviselője ajánlja a gépgyár összes termékeit. Kisebb mezőgazdasági eszközeit, a „Kinesem vetőgépet“ amely alsó és felső mag lefolyásra van alkalva, továbbá a legjobb minőségű gépolaját, vízhatlan ponyvákat, benzín motorokat, teljes malomberendezéseket, elsőrendű gyártmányu erőtakarmányt stb. Alkotzék könnyebb lebonyolítása végett használt gépek újabb vásárlása esetén előnyösen becseéreltetnek.

— **A zárszámadás.** Debreczen szab. kir. város házipénztárának és a házipénztár által kezelt alapoknak 1903. évi zárszámadása elkészülven; az az 1886. évi XXI. t.-czikk 17. §-a rendelkezései alapján folyó évi május 10. től kezdődőleg 15 napi közszemlére kitétetik, hol is ez idő alatt a hivatalos órák folyamán, bármikor megtekinthető. Miről a város adózó közönsége azzal értesítettik, hogy a zárszámadásra vonatkozó észrevételek és kifogások a június hó első hetében kitűzött bizottsági rendes közgyűlést megelőzőleg 5 nappal a városi tanácshoz adhatók be. Debreczen, 1904. május 13. A városi tanács.

— **A pénzügyi tisztviselők** kuglizó egyesülete folyó hó 19-én, esütörtökön délután 5 órakor tartja rendes közgyűlést (Főter. posta épület), melyre a tagokat tisztelettel meghívja az Elnökség.

— **A konzumvásár ügye.** Évek óta huzódik ez a város kereskedelmét ép úgy, mint a közönséget érdeklő fontos ügy. Mozgalmat indítottak most a hentesek, hogy a tanácsnál szorgalmazzák a konzumvásár létesítését. A tanács utasította a mérnöki hivatalt, hogy záros határidőn belül tervezetet és költségvetést készítsen a konzumvásárról. Ugy tudjuk, hogy ez a határidő már letelt. Üdvös volna, ha a tanács megsürgetné a tervezet elkészítését és rövid időn belül felállítaná végre az oly régen óhajtott konzumvásárt.

— **Kevés a szabályrendelet.** Az ország törvényhatóságai sűrűn keresik fel Debreczen város tanácsát és különböző szabályrendeleteket kérnek mintául úgy, hogy már egyik-másik szabályrendeletből csak 1—2 példány van. A tanács most elhatározta, hogy a hiányzó szabályrendeletek pótlására kellő számú példányokat nyomtat, nehogy e miatt fennakadás legyen.

— **Fegyelmi vizsgálat egy tanító ellen.** A vármegye közigazgatási bizottsága fegyelmi vizsgálatot indított Lázár Gyula nádudvari tanító ellen. Nevezett tanító viselt dolgait lapunk hozta nyilvánosságra. Lázár Gyula a józan, békés nádudvari népet szociális tanaival felizgatta, magát szociálista elnöknek megválasztatta és az iskola udvarán izgató beszédeket tartott a népnek. A vizsgálatot Csánky Viktor tanfelügyelő vezeti.

— **Mentők Lapja.** A kereskedelemügyi miniszter értesítette a tanácsot, hogy dr. Kovács Aladár mentőegyesületi főorvos Mentők Lapja címen lapot indított. Utasította a miniszter a várost, hogy a lapot a gyárakkal és telepekkel rendeltesse meg. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy lehetetlen már tovább huzni a debreczeni mentőegyesület felállítását és végre fel kell már használni az évek óta heverő alapítványt, melyet egy jólelkű ur a felállítandó mentőegyesület részére hagyott.

— **Meghívó.** A „Petőfi dalkör“ választmánya a kör saját helyiségében (Füvészkert-utca 2. földszint) 1904. évi május hó 14-én délután 6 órakor választmányi ülést tart. Tárgyak: 1. Közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása, választmány és albizottságok megalakulása, munkaprogram. 2. A karmesteri állás miként betöltése feletti határozat. 3. Ábrányi hangversenyben részvétel s egy nyári mulatság rendezése. 4. Tagsági és folyó ügyek.

— **Egy debreczeni ifju kitüntetéte.** A tudományos akadémia nyelvészeti osztálya legutóbbi pályázatán Rubinyi Mózes segéd-

tanár pályaművét dícsérettel tüntette ki. Rubinyi Mózes városunk szülötte és fiatal kora dacára már is mint nyelvtudóst emlegetik. Rubinyi a legszegényebb sorsból küzdötte fel magát és ezideig is már több ízben nyert kitüntetést.

— **Nyilatkozat.** Egyik helyi lapunkban boldog emlékü szegény volt tanítványunkról, néhai Dobra Jenőről olyan hírek is keltek szárnyra, melyek képesek volnának az ő emlékét elhomályosítani, mintha t. i. ő egyes ifjúsági egyesületek pénzével nem számolt volna el kellőleg. Hivatali kötelességem szerint azonnal vizsgálatot rendeltem el ez ügyben s a főiskolai szénior hivatalos jelentése alapján tudatom, hogy néhai Dobra Jenő számadásai kifogástalan rendben vannak s az egyleteket semminemű anyagi veszedelem nem fenyegeti. A „Fazekas-alap“-nak ő nem volt pénztárnoka, sőt ezzel az egész ügygyel ő semminemű összeköttetésben sem állott. Debreczen, 1904. máj. 13. Csiky Lajos, theol. akadémiai dékán.

— **Nepesedés.** Az elmúlt héten a helybeli állami anyakönyvi hivatalnál összesen 52 születést (21 fiú, 31 leány) és összesen 35 halálozást jelentettek be, a természetes szaporodás tenát: 17.

— **Eltűnt fiatal ember.** Egy debreczeni F. Z. nevű fiatal ember szülőinek lakásáról eltűnt. Már előzőleg emlegette anyjának, hogy öngyilkos lesz. A rendőrség az öngyilkosjelölt ifjút keresi. Az eltűnés oka különben abban keresendő, hogy a könnyelmű fiatal ember a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekményeket követett el.

— **Szervező bizottsági ülés.** Debreczen város szervező bizottsága Domahidy Elemér főispán elnöke alatt tegnap délután ülést tartott. Bészler Károly tanácsos terjesztett elő javaslatot az árvaszéki szervezet módosítására vonatkozólag. — A jelenleg érvényben levő szervezési szabályrendeletünk szerkesztése alkalmával árvaszéki ügyforgalma évente nem haladta meg a 3000 ügydarabot, most pedig 12,000 ügydarabot kell elintézni az árvaszékeknek évente. Ez teszi indokolttá azt, hogy az árvaszéki tisztikar személyzetét egy árvaszéki ülnöki állással szaporítsák. A tanács tagjai a javaslatot elfogadták. Ezután a t. ügyészségi hivatal szervezetét tárgyalták, mely nem esik módosítás alá. A szervező bizottság ezután minden pénteken fog ülést tartani.

— **A tisztí főorvos javaslata és a Hatvan-utcai vasut.** Sárváry Gyula tisztí főorvos beadványt intézett a tanácshoz, melyben elpanaszolja, hogy a hatvan-utcai lóvasuti sínpar között levő sinsalak, különösen száraz időben oly bűzös port terjeszt, mely az ott lakókra és általában a közegészségre határozottan veszedelmes. A főorvos jelentésével egyben azt ajánlja, hogy a sínpar közötti rész koczkaköbörkolattal köveztesse ki. A főorvos továbbá azt mondja, hogy a makadam burkolat sok port termel és éppen ezért kiküszöbölendő az uttestből és a forgalmasabb utcazákon aszfalt makadamot kell alkalmazni, mely vízhatlansága folytán a talajt minden beszenyezéstől megóvjaa és port nem termel. A Hatvan-utcai lóvasut ügyében a tanács

nemrég ártírt a vasúthoz, hogy köveztessék ki a sínpart. De, ugyilátszik, a vasut a füle mellett engedti el az átiratot, csűr, csavar, csak hogy ne kellesse köveztetni. Helyesen tenné a tanács, ha záros határidőt tűzne ki a köveztésre, ha az alatt nem köveztetné ki, a város a helyi vasut költségére végeztessék a munkálatot, mert tovább tűrni már nem szabad, hogy a Helyi vasúttársaság kapzsiságából a város legforgalmasabb helye szemét és porfészek legyen.

— **A hét vőlegényei és menyasszonyai.** A helybeli anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Mikó Lajos Czeglédi Terézszel, Sívágó Károly Fülöp Évával, Gál Lajos Nagy Erzsébettel, Mészáros János Komlósi Rózával, Szepesi István Nász Máriaival, P. Nagy Zoltán Czégely Gizellával, Fábrián István Lai Eszterrel, Varga Gábor Jobbágy Zsófiával, Sági István Nehéz Máriaival, Marozsán András Lukács Eszterrel, Kolozsi Mihály Kiss Zsuzsánnával, Szempétery Sándor Nagy Zsuzsánnával, Bozók István Bereczki Zsuzsánnával, Mirkó István Juhász Juliánnával, Schön Ferencz Leopold Paulinával, összesen 15 pár.

— **Az „Uránia“ színház Debreczenben.** A budapesti Uránia magyar tudományos színház folyó hó 18., 19. és 20. án este a debreczeni színházban előadásokat rendez. Folyó hó 18-án „Berlini élet“, 170 színes képpel, 20 mozgóval, 3 felvonásban, írta Németh Péter, adják elő. Az előadásokra jegyek előre válthatók László Albert és Társa (Hegedűs S. és Sándor I.) könyvkereskedésében.

— **Tanítójelöltek Kabán.** A debreczeni tanítóképző intézet növendékei ma délben mintegy 100-an Kabára mentek, hogy ott próbatanítást tartsanak. A diákokat Orosz István képezdei igazgató és Hajdu Zsigmond püspöki titkár vezették.

— **Évzáró közgyűlés.** Ma délelőtt 11 órakor tartotta a Hittanszaki Önképző Társulat évzáró közgyűlését. A jegyző és pénztárnok részletes jelentése után Kónya Gábor záróművelő beszélt. Azután Erdei Károly indítványára Harsányi Pál szénior elnöknek köszönetét és szeretetét fejezte ki a kör és elhatározta, hogy az elnök két évi működésének emlékére emléklap alakú jegyzőkönyvi kivonatot ad át Harsányinak. Ezután Harsányi Pál elnök mondott melegszerű köszönetet a társulat tagjainak azért a szeretetért, melylyel őt körül vették és azért a munkásságért, melyet a társulat érdekében kifejtettek. Végül Isten áldását kéri a társulatra és annak tagjaira és a gyűlést bezárja. Az évi utolsó gyűlés nagy közönsége a CLXXIX. zsoltár éneklésével távozott.

— **Versenypredikálás.** A Hittanszaki Önképző Társulat tegnap este tartotta versenypredikáló ülést. Első díjat (15 koronát) nyert: Baja Mihály, 2. és 3. díjat (10—10 koronát) nyertek: Kónya Gábor és Németh Vincze. Ezekon kívül dícséretet kapott Kolozsváry Mihály. A versenypredikálás után a pályamunkákat bíralták el. Díjat nyertek: az egyháztörténelmi tételen Halász András 25 koronát, az egzegétikai tételen Könyves János és Létay Menyhért 12:50—12:50 koronát, a gyakorlati teológiából Kovács József 15 koronát. A gyűlés késő este ért véget.

— **A katonazenekar hangversenyt** rendez a Dreber sörcsarnokban vasárnap este. — Ez uton is értesíti Márkus Jenő a nagyérdemű közönséget, hogy külön fentartott asztalokkal áll rendelkezésre és minden igényeket kielégítő felszolgálásról gondoskodik Márkus Jenő. Belépő-díj nincsen.

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fáy Flóra féle arccrém“, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arccrém szepítő, májfoltok, vöröspattanások és mindenemű bőrtisztítatlanság ellen. Egy tévely 1 korona, hozzávaló szappan szintén 1 korona.

Egyedül kapható: Dr. Róthschnek V. Emil utóda
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél, Debreczen, Kossuth-utca.

— **Kinevezés.** Bernát Elemér, a debreczeni kir. tábla elnöke Kubinyi Albert újfelhértói lakos, végzett joghallgatót a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká kinevezte.

— **Elekezió.** Ma délután van a pünkösdi elekezió, mely jobbnak ígérkezik, mint a karácsonyi és husvétii választás.

— **Hittanhallgatók halála.** Hajdusóvár ref. egyháza a debreczeni egyetem javára 2000 koronát adományozott. Ezt meghálaladó, 15 hittanhallgató áldozó csütörtökön künn volt Szováton, hol hangversenyt tartottak. A szovátiak nagyon szívesen fogadták az ifjakat, kik kedves emlékekkel távoztak a jó szovátiak köréből. Ma néhány theológus Nagylétára megy.

— **Szakosztályi ülés.** Az ipartestületi lakatos és bádogos szakosztály holnap délután 3 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart, melyen a fenti két iparág ügyeit tárgyalják.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Fargó Zsuzsanna ev. 46 éves, Sipos Károly izr. 11 hónapos, Mihályfi Ferencz 56 éves r. k., Fogas Márton 17 napos r. k., Kóti Margit 7 hónapos ev. ref., Végh András 62 éves ev. ref., Szabó Lajos 15 hónapos ev. ref., Ménes Juliánna 11 hónapos ev. ref., Szücs Lajosné 32 éves r. k., Deli István 32 éves r. kath., Jeremiás Józsefné 35 éves ev. ref., Váji József 39 éves r. kath., Nagy József 5 hónapos ev. ref.

— **Táncztanítás.** Schaff János ismert és kedvelt táncztanító a jövő hét folyamán nyitja meg új tanfolyamát és ez uton kéri a beiratkozni szándékozókat, hogy Csapó-u. a Koronában levő lakásán szíveskedjenek jelentkezni.

Gaedloke A. budapesti kitűnő hírnevű czég mai hirdetésére olvasóink figyelmét különösen felhívjuk. E czég szolid üzleti elvei és előzékeny kiszolgálása által kitűnő hirre tett szert. Az osztálysorsjáték legutóbbi húzásánál is a legnagyobb nyereményeket fizette ki.

— **Hogy lett az akasztásból eljegyzés.** Mágocsról írják: Heisz Antal jómódu német parasztlány már néhány esztendeje szeret egy csinos, de nálánál szegényebb leányt s titokban örök hűséget esküdtek egymásnak. A fiu szülei s hozzátartozói azonban ellenezték a házasság létrejöttét. Szegény fiu mindenféle szekaturának volt kitéve övéi részéről úgy, hogy elkésredésében vasárnap délután az istállóban felakasztotta magát. Azonban idejekorán észrevették s a gyors orvosi segítség visszaadta az életnek. Éjjeltájban visszanyerte az eszméletét. Ekkor elhívták az aggódó leányt s nyomban megtartották az eljegyzést, úgy hogy néhány órára az akasztási kísérlet után már boldog vőlegény volt a szerelmes fiu. Így lett akasztásból eljegyzés.

— **Nem titok, hogy egyik hölgy a másikkal ajánlja a legmodernebb és leghatásosabb szépitőszert, a FÖLDES-féle MARGIT-CRÉMET.** E világhírű arczszépitő és finomítószert teljesen vegytiszta, semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz és zsirmentes. Kitűnő óvszer a nap és szél befolyása ellen. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszertárban. Törvényesen védve.

— **A legszebb női kézi táskák, pénz-, szivar- és cigarettatárcák, kézi bőröndök, kofferek, utazási kellékek, ugyszintén a legcsinosabb menyasszonyi és alkalmi ajándéktárgyak beszerzésére ajánljuk Mentze Henrik újdonságok áruházát, Piacz és Szent-Anna utca sarkán. Az olesó szabott ár minden darab árun kitüntetve.**

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.**

TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, május 14.

A képviselőház mai ülésén Perczel Dezső elnök bejelenti, hogy Apponyi Albert lemondott a delegációban viselt tagságáról és négy heti szabadságot kér, megrongált egészségének helyreállítása céljából. A Ház a lemondást tudomásul vette és a szabadságot megadta.

Az interpellációkra került volna a sor, de interpelláció nem volt egy sem.

A képviselőházhoz, amint az elnök jelentette, hétfőn terjesztik be a beruházási javaslatot, melynek tárgyalását a legközelebbi ülésre, csütörtökre tűzték ki.

Ezzel az ülés véget ért.

A Fonogépek ügye.

Budapest, május 14. Györfy Gyula képviselő és Sztérenyi miniszteri tanácsos közölt felmerült pör tárgyalását, mely a fonogépek ügyéből keletkezett, ma folytatta a törvényszék. A tárgyalást ismét elnapolták, amennyiben a bíróság újabb bizonyítékok beszerzését határozta el és pedig arra vonatkozólag:

1. Igaz-e, hogy Sztérenyi fiatal korában egyetemi hallgatónak adta ki magát és ezen a czimen hatosos könyöradományokat gyűjtött;

2. Igaz-e, hogy Sztérenyit évekkal ezelőtt Sepsiszentgyörgyön megpofozták és 6 ezért semmiféle elégtételt nem vett.

Orosz-japán háboru.

Budapest, május 14. Szentpétervárról jelentik, hogy Niucsvangot az oroszok teljesen kiűrtették. **A kínai rablóbandák megkezdték a fosztogatást. Több gazdag kereskedőt elfogtak a rablóbandák, kiket csak úgy akartak szabadon bocsátani, ha nagy váltságdíjat fizetnek értük.**

Szentpétervár, május 14. Port-Arthur teljesen el van zárva. Vasuti és távirati összeköttetés megszűnt. A hatóságok kijelentették, hogy amennyire tőlük telik, a postaközlekedést futárokkal bonyolítják le.

Az oroszok el vannak kényszerítve, hogy Port-Arthur mielőbb a japánok kezébe kerül s ezért valóságos rombolást visznek végbe a városban. Összeromboltak sok épületet és még a kínaiak házákat sem kímélték, azokat is feldolják.

TARKASÁGOK.

A fizetéses szegény ember.

Egyik közeli város hitközsége pompás menedékházat építtetett szegényei számára. Büszke volt a hitközség a jótékony épületére s felszentelését nagy ünneppel kísérelte megejteni. Mikor már minden készen

volt a felszentelésre, akkor jutott eszébe a hitközség bölcsének, hogy jó, jó, hiszen minden van, csak egy hiányzik. Nincs a menedékháznak lakója. Nincs szegény ember a városban!

Nosza küldöttek mentek szét a városban, akik nagy buzgósággal kerestek, kutatnak szegény embert. Hosszas keresés után találtak is egyet. Nagyon szegény volt az Istenadta, de ennek dacára természetes potrohhal dicsekedett. Mikor kapacitálni kezdték, hogy mint hivatásos szegény ember költözzék be a menházba, az öreg megkötötte magát.

— Ha évenként ad a hitközség 200 forintot és két tehéntartást — mondotta — hát isten neki, leszek szegény ember. Egyébként nem.

A hitközség mit tehetett mást, felvette a szegény embert évi kétszáz forint fizetéssel és két tehéntartással. És a szegény ember azóta vigan éli világát, a hitközség pedig boldogan látja, hogy a menedékház lakója mint hizik s mint szaporodik testi terjedelme. A hivatásos szegény embernél nincs nagyobb ur a környékben.

TÖRVÉNYSZÉK.

Jövöheti büntügyi főtárgyalások. 1904. évi május hó 16-án, hétfőn, vátnáncsi ügyek, felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalása és ítélethirdetések. Május 17-én, kedden, főtárgyalások: Porkoláb Demeter ellen összbüntetés, Cibere Miklósné ellen hatóság elleni erőszak büntette, özv. Kecskés Bálintné s társa ellen lopás és orgazdaság büntette, Pálóczi Miklós ellen, lopás büntette s más, H. Varga G. s társa ellen, lopás büntette, Május 18-án szerdán főtárgyalások: Varga Sándor és társa ellen sulyos testi sértés büntette, Ferenczi József ellen sulyos testi sértés büntette, Rác András ellen lopás büntette, Molnár Károly lopás büntette, Madai István ellen lopás büntette, Simon Sámuelné ellen lopás büntette, ugyanaz nap a II. tanács előtt és főtárgyaláson: Dézsi Sándor ellen lopás büntette, Mudrás György s társa ellen lopás büntette, Geese Mátyás ellen lopás büntette, Szeveral Márton ellen hatóság elleni erőszak büntette, Nagy Mária ellen orgazdaság büntette. Május 19-én csütörtökön főtárgyalások: Nagy István ellen sulyos testi sértés büntette miatt, Papp Andor s társa ellen magánokirat hamisításért, Mikora Lajos ellen lopás büntetteért s más, Horváth Imre s társa ellen sulyos testisértés büntetteért. Május hó 20-án pénteken főtárgyalások: Z. Juhász Dávid s társai ellen lopás büntetteért, Somogyi Ferencz s társai ellen lopás büntetteért, ifj. Luczi István ellen felmenő ágbeli rokonon elkövetett könnyű testisértés vétségéért, Francsi Sándor ellen lopás büntetteért, Tóth Gábor s neje ellen, gondatlanságból elkövetett sulyos testisértés vétségéért.

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— május 14.

Készáru: 5-el drágább.

Buza májusi	8 02—8 05
Buza októberre	8 12—8 16
Rozs májusra	6 32—6 33
Rozs októberre	6 71—6 73
Zab májusra	5 34—5 35
Zab októberre	5 58—5 60
Tengeri májusra	5 00—0 01
Tengeri júliusra	5 12—5 14
Tengeri augusztusra	5 18—5 20
Repeze augusztusra	10 90—10 95

Bánáti, bácskai ki nem elégitő vételre.

RONCEGNO

közismert és híres

VASARSEN-FÜRDŐ

335 mtr. a tenger színe felett.

Füüdőidény: Május—október.

1 1/3 órányira Trentótól. Vasut: Trento—Roncegno. — Térzene — (Anamia, Chlorose, Malaria, női betegségek, hórbetegségek, idegbántalmak, vérszegénység és gyengeség ellen.

Elsőrangú berendezés

Meglepő szép fekvés, körülvéve 80,000 négyszögméter nagyságu arnyas ligettől. — Új berendezésű fény- és villanyfürdők, tökéletes hidegviz gyógyintézet. 200 vendégszoba és szalonok, villanyvilágítás, gyógyforrás viz. Alpesi száraz levegő. Kirándulások központja. Sport. VIII. nemzetközi Lawn-tennis-verseny 2000 k. jutalomdíjjal. Kétzer naponként zenekar. Teljes ellátás 11 koronától fölfelé. Felvilágosítást és prospectust bérmentve küld az igazgatóság.

Az ivó kura egész éven át tart.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. ház-
ulajdonos és lakásbérlő közönséget, hogy

Első debreczeni háziszemét-kiszállító

vállalatunk

megalakult. Szükségtelen említenünk is talán, hogy vállalatunk olyan hasznos és érdemes intézmény, melyet az említett közönség okvetlenül pártolni fog, annál is inkább, mert eltekintve attól, hogy mind-
eddig kénytelenek voltak a lakóházakban kellemetlen és undorító bűzös szemétdombokat, vagy ládákat megtűrni, a mi pedig egészségi szempontból sem volt ajánlatos, az most vállalatunk megalakulásával teljesen megkülönböztetővé vált, mert **havi 20 fillér** csekély díjazás ellenében, minden lakótól reggelenként eltávolítja a szemétszállító kocsi, a naponta egy kis ládába vagy kosárba összegyűjtött szemetet, melyet az ajtó elé, vagy a kapuba kell helyezni.

Kéretnek ennél fogva azok, kik vállalatunkat igénybe venni óhajtják, hogy e kívánságukról bennünket röviden értesíteni sziveskedjenek levélileg, a kocsik vagy telefon útján, a mielőbbi intézkedés végett. Telepünk a Balogh-féle téglagyár, 115-ik szám alatt.

Tisztelettel

Balogh és Vértessy,

Telefon szám 318.

4789. sz. 1904.

Temesvári vásári hirdetés.

Az ideai temesvári Pünkösdi
országos vásár

folyó évi május hó 26-ikától bezárólag május hó 30-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása

az országos vásárra, május hó 26-ikától csütörtökön reggel 5 órától kezdve

meg van engedve.

Temesvár, 1904 április hó 20-án.

A várososi főkapitányságtól

Bandl Rezső,
főkapitány.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés-vásár.
Gyümölcs-, mezőgazdasági kereskedelmi és iparvásár.

TÁNCZISKOLA

MEGNYITÁS!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy folyó május hó 18-ikán, szordán az új táncanfolyamot megnyitom.

Tánczóraimat osztályozom tetszés szerint

Magán tanulókat tetszés szerinti időben tartok.

Minden va-árnap kisbált (összgyakorló-estélyt) rendezek

Beiratkozásokat elfogadok a mai naptól.

Szives pártfogást kérve vagyok kiváló tisztelettel

SCHAF JÁNOS táncztanító.

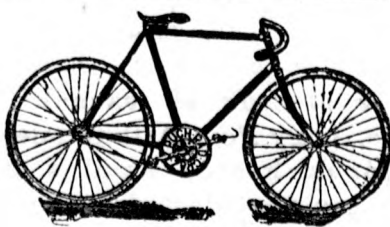
Lakás és táncintézet Csapó-u. 17.

Idegbajosoknak

igen ajánlatos, hogy a 20 év óta bevezetett és társarok, gyakorló orvosok és a közönség által mind nagyobb és nagyobb körben alkalmazott gyógyszerrel, mely csupán külső mosásokból áll, ártalmatlan, olcsó és meglepő hatású, megismerkedjenek. Kérje ön a 26. kiadásban megjelenő művec-két Weismann Romától:

„Az idegbetegségekről és a szélütésről,” mely dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerterében ingyen kapható.

Ingyen és bérmentve küldjük 1904. évre szóló kerékpár- és részek árjegyzékünket.

Egyedüli elárúsítója a hiroeves gráci Puch kerékpároknak.

Kerékpár részek nagy raktára, javító műhely.

Rosenberg és Hammer

villany-műszereszek, kerékpár- és varógép-
raktár

Debreczen, Piacz-utca 2-ik szám,
— a nagytemplom mellett. —

Mindennemü gyógy és ásványvizek

a legfrissebb töltésben kaphatók:

Fritsch Károly

fűszeráru-üzletében,

Főtér, a „Bika“-szállodával szemben.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak

Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény.

Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Erdei József

épület- és műlakatos

DEBRECZEN, Kandia-utca 19.

a legolcsóbb árak mellett vállal épületeknél előforduló egyszerű és diszmunkákat.

Vasszerkezet munkákat benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után tökéletes kivitelben.

Kívánatra tervvel és rajzzal is szolgál.

Gyors és sikerült munkaért felelősséget vállal.

BRÁZAY FÉLE SÓSBORSZESZ

NAGY ÜVEC
ÁRA: 2 KORONA

KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA

HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ

MELLÉKELVE VAN!

Üzletfelosztás miatt leszállított árak.

Piac-utca 69. szám alatt levő főüzletünket felosztatjuk, miért is a raktáronlevő árukat, u. m. posztó- és szalmakalapok, cipők, ingek, nyakkendők, esőernyők, sétabotok, férfi-, női- és gyermekharisnyák, utazókосarak, gyermekkocsik, gyermekjátékok, kertiszékek, pénz-, szivar- és cigarettatárcák és számos itt fel nem sorolt áruk leszállított áron lesznek elárúsítva.

Bolti berendezés és 2 kirakat-szekrény igen olcsón eladó.
Miklós és Markbreit
bazáráru üzlete.

Szebbnél-szebb
Bluz-kelme
és
Bluz-selyem
ujdonságok érkeztek
óriási választékban
Bosznay J. és Társa
divatáruházába
DEBRECZEN,
Kossuth-utca 5-ik szám.

A ki
olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon
BORSODY I. S. építész
irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárász tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést.

BUDAPESTI BANKHÁZÁBÓL KIZÁRÓLAG NÁLAM KAPHATÓK
Küzás már 1904. május 17. és 18-án
az I-ső osztályu / egy egész / egy fél / egy negyed / egy nyolczad
sorsjegyek árai: | 12 kor. 6 kor. 3 kor. 1.50 kor.

Komáromi József
papirkereskedés,
Debreczen, Piacz-utca 12-ik szám.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók részére
Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

==== Kiválóan jó izü. ====
Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat.
Kapható:

J. Serravalló-nál
Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért.
1/1 " " 4 " 40 "

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel n. omtartott szög 4 kr. 8 fillér.

A TAGDÜLŐBEN, a szikgáti cserépvető mögött 10 hold 1009 négyszögöl első osztályú szántóföld (ujosztás) előnyös feltételek mellett eladó. Még ez év őzén átvehető.

A TÓCZÓS-KERTBEN, a város felőli oldalon 48 folyó öl, fronttal 2 kat. hold és 10 négyszögöl (3210 négyszögöl) területű, három épülettel és gyümölcsfákkal s szőlővel ellátott föld, mely a városhoz, közel fekvésénél s veteményes kertek alkalmas voltánál fogva, parcellázásra való, — 5000 forintért eladó.

EGY 164 négyszögöl területű LIBAKERTI föld (a honvédlaktanya felőli oldalon) eladó. Mind-ezek iránt részletes felvilágosítás nyerhető a tulajdonosnál, kinek czime e lap kiadóhivatalában megtudható.

VETNI VALÓ FLAGELLÁNS PASZULY. A legjobb minőségű késő őszig termő, zöldbarnak való hártványban. Vethető ápril 15-től május 31-ig, — egy kilogramm 1 korona 40 fillér, kis csomag 5 fillér, nagyobb 10 fillér. Kapható: Komlóssy Lajos fűszer-, csemege- és magkereskedésben, Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

ELADÓ a HALÁPON 18 hold szántóföld. Értekezhetni lehet Bonár Jánosnál, Haláp 35. sz.

LAKÁS változó. Tudatom, hogy lakásomat mely eddig Hatvan-utca 31. sz. alatt volt Széchenyi-utca 27. szám alá helyeztem, Popper Dávidné okl. szülész. Debreczen, Széchenyi-ut. 27.

SZLIÁCS-

Áczélfürdő felső Magyarországon.

Az egyedül ismert szénsavdus vas-forrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás felhasználásra.

Szezon: május 15-től szept. 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajor hátrgerinc és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Fürdőorvosok: Rhoer Aladár hiv. fürdőorvos dr. Stern J. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, délről Budapestet át innen szintén 5 óra. Szliácsról falragaszok mindegyikénél nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő felvilágosítás és prospektus utazás, lakás, árkedvezményről az első és utó-szezonban stb. ad a fürdőigazgatóság Szliács, Zólyom megye.

Államilag vizsgált **Lucerna, Répa, konyhakerti és virágmagvak,**
Valódi „Elefant” mosópor, legfényesebb **szobapadló és butor-lack** kapható

KOHN HENRIK

fűszer-, festék- és ásványviz nagykereskedésében, **gróf Degenfeld-tér.**

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmazatik köszvénynél, csúznál és megbűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 l., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

BÁRTFA-gyógyfürdő

Posta-, távirat- és vasúti állomás.

Kitűnő és elismert szénsavas-vasas (acél)-fürdők, fenyőlevél, vásártelki vaslápfürdők, telített szénsavas fürdők, nagyszapor- és szélmentes, ozonduz levegő, 6000 l. földes gyönyörű fenyves erdő, 45 km. rendezett erdei sétával. Az „Orvos-forrás” vegyi összetétel-nél fogva egy nértékű a gleichenbergi, seltersi forrásokkal, az „Er-töltő” és főforrás említett 2 forrás közt szerencsés átmenetet képeznek.

Gyógyjavulatok. A női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány minden alakjainál gége, légső, tüdő, gyomor, bél idült hurugjainál, hólyaghurutnál, súlyos betegségek után, változási szünetnél, idegbajoknál, görvény- és angolkóránál, végül utókúra gyanánt a karlsbadi, halli, lipiki fürdők használata után.

Pa otaszertű szállodákban és számos magánvillában 1500-több kitűnő lakszoba, konyhával is oleón áll rendelkezésre Villamos világítás. Több esőre dű nagyvendéglő, table h'hothe mérsékelt árban. Elsőrangú szállodánkban az elő- és utóidényben páratlan penzió-rendszer napi 8 koronáért fürdővel és orvosi rendeléssel. Több kávéház és cukrászda, nagyszerű gyógy-, olvasó-társalgó-, zongora- és táncsterem. — Fedett József-rend lovagja. Azonkívül még 5 rendelő orvos Előidény május 15-től június 20-ig, főidény június 21-től augusztus 20-ig, utóidény augusztus 21-től szeptember végéig.

Mindennemű felvilágosítással, prospektussal szolgál

A fürdőigazgatóság.

Nyiregyháza

korlátlan italmérési engedéllyel

vendéglő és korcsma tovább gyakorlására

megbizott kerestetik

Az üz. lethelyiség Kállai-utca 4. szám alatt van áll egy utcza kimérő és két- udvari nagy helyiségből egy oldal szobából konyhával, három pinczével az udvaron jó vizes kút-tal, óvadékul 1200 korona szükségess, csakis szakértő egyének pályázhatnak.

Értekezhetni: **B a l l z á r** hentes tulajdonosnál Nyiregyháza.

A n. é. közönség szives figyelmébe!

1 méter 80 cm. széles finom angol zephyr méterje **19** krajczár.

1 méter 120 cm. széles női divat szövet méterje **37** krajczár.

Divatos kész női ing blousok darabja **50** krajczár

gazdag választékban ajánlja

Majtényi és Zengevald

Piacz-utca, a Bika-szállodával szemben.